

Výroční zpráva

Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, příspěvkové organizace, za rok 2024

Výstava Čekání na Ježíška

Výstava Kořeny

Návštěva hejtmanky Petry Peckové

Masopust na Mayrau

Den horníků a oslavy 150 let dolu Mayrau

Kladno, únor 2025

Obsah

1. Základní údaje	s. 1
2. Hospodaření SVMK	s. 2
3. Správa a ochrana sbírek	s. 2
4. Zpřístupnění digitálního obsahu	s. 4
5. Projekt ITI PMO Cestou uhlí a železa	s. 4
6. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce	s. 5
7. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy	s. 10
8. Vlastní badatelská činnost SVMK	s. 11
9. Využití muzejních fondů badateli	s. 11
10. Vzdělávací a publikační činnost	s. 12
11. Restaurátorské a konzervátorské práce	s. 13
12. Propagace činnosti muzea	s. 14
13. Účast na konferencích a seminářích, další vzdělávání	s. 15
14. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů	s. 16
15. Fotografická dokumentace a digitalizace sbírek	s. 17
16. Modernizace výpočetní techniky	s. 17
17. Opravy a udržování, investiční činnost	s. 17
18. Provozní náklady SVMK	s. 17
19. Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2024	s. 18

1. Základní údaje

Název organizace: Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, příspěvková organizace (dále jen SVMK) se sídlem: Huťská 1375, 272 01 Kladno, IČ: 00410021, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, vložka Pr, č. 904.
Zřizovatel: Středočeský kraj

V personální oblasti došlo k několika významným změnám. K 30. 6. 2024 rezignoval na funkci ředitele PhDr. Zdeněk Kuchyňka. Od 1. 7. 2024 byl dočasným ředitelem jmenován jeho dosavadní zástupce Mgr. Lukáš Krinke, který v této pozici zůstal do konce kalendářního roku. K 31. 10. 2024 ukončila pracovní poměr Mgr. Michaela Brábníková, která zastávala pozici propagace a muzejní edukátorky. Na její místo nastoupily na zkrácený úvazek Mgr. Eva Svatá a Ing. Lucie Roubalová. Po krajských volbách se do Hornického skanzenu Mayrau vrátila Mgr. Lucie Cirkva Chocholová a odešel David Berger. Ve stálém pracovním poměru pracovali v kladenské pobočce muzea k 31. 12. 2024 tyto pracovníci: Barbora Barešová, DiS. – hlavní účetní; Hana Kalousová – mzdová účetní, personalistka (0,75 úvazku); PhDr. Alžběta Kratinová – historik, kurátor sbírek; Mgr. Lukáš Krinke – ředitel muzea, botanik, kurátor přírodovědných sbírek; PhDr. Zdeněk Kuchyňka – historik, kurátor sbírek (0,5 úvazku); Bc. Lucie Matoušová – vedoucí odborného oddělení, historik, správce sbírek (0,75 úvazku); Alice Nešlehová – referent správy majetku, asistentka ředitele; Jan Ortinský – správce budovy, údržba; Zbyněk Richtmoc – dokumentátor, konzervátor; Ing. Lucie Roubalová – edukátor (0,5 úvazku); Mgr. Eva Svatá – pracovník propagace (0,5 úvazku); Jiří Štěpánek – knihovník. Pracovníci Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích k 31. 12. 2024: Kristýna Černá – produkční výstav a akcí; Mgr. Lucie Cirkva Chocholová - edukátor; Mgr. Dominika Havlová – produkční výstav a akcí (MD); Jan Jilma – údržba (0,75 úvazku); Jan Marek – údržba; Helena Papežová – pokladní (0,75 úvazku); Petr Pikart – údržba; Zdeňka Pikartová – pokladní, administrativní pracovnice; Josef Příplata – konzervátor; MgA. Tomáš Voldráb – vedoucí pobočky, kurátor sbírek. Funkce pokladních v kladenském sídle muzea a všech průvodců byly kvůli potřebě snížit provozní náklady od roku 2013 obsazeny na dohody o pracovní činnosti. Z uvedených pracovníků v trvalém pracovním poměru mělo 9 vysokoškolské vzdělání, 1 vyšší odborné vzdělání, 8 středoškolské vzdělání, 4 vyučení v oboru.

Mgr. Lukáš Krinke

SVMK v roce 2024 plnilo tyto hlavní úkoly:

1. realizace projektu ITI PMO Cestou uhlí a železa
2. periodická inventarizace podsbírek
3. příprava výstav a akcí dle plánu
4. příprava a realizace vzdělávacích programů pro ZŠ a SŠ
5. restaurování a konzervování sbírkových předmětů.

Dále SVMK zajišťovalo běžné provozní úkoly. V další části se budeme jednotlivým činnostem SVMK a nákladům na ně věnovat podrobněji.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií ČR, z. s. Muzeum je také kolektivním členem Klubu přátel hornických tradic Kladno, z. s., který sdružuje zájemce o hornickou minulost Kladenska. Klub úzce spolupracuje s pobočkou muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích při akcích, které se ve skanzenu konají (např. Den horníků). MgA. Tomáš Voldráb je členem výboru a hospodářem tohoto spolku.

2. Hospodaření SVMK

Příspěvek zřizovatele na provoz (včetně mimořádných dotací) v uvedeném roce činil **17 716 432,84,- Kč** a byl SVMK k 31. 12. 2024 převeden v plné výši. Vlastní tržby SVMK ze vstupného činily **1 324 014,- Kč**, ze služeb **23 250,- Kč**, z prodeje publikací a propagačních předmětů **234 561,- Kč**. Z dotačních programů Ministerstva kultury jsme na projekty **Modernizace systému EZS v budově Hut'ská č. 1375, Kladno (ISO II/A)** a **Restaurování Praporu Spolku vzájemně se podporujících dělníků Pražské železářské společnosti v Kladně z přelomu 19. a 20. století (ISO II/D)** obdrželi **241 000,- Kč**. Podrobnější rozbor nákladů a výnosů z jednotlivých činností je uveden níže v jednotlivých oddílech. Díky výrazně vyšším výnosům ze vstupného byly v plné výši pokryty odpisy majetku a hospodaření muzea skončilo přebytkem ve výši **291 236,88 Kč**.

Celkové výnosy
Celkové náklady

20 597 818,19 Kč
20 306 581,81 Kč

3. Správa a ochrana sbírek

Sbírka Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně je zapsaná v CES pod evidenčním číslem MKL/002-05-07/156002. Aktualizace CES byla na MK ČR zaslána 4. 12. 2023 a potvrzena 8. 2. 2024. Stav sbírky dle CES k 31. 12. 2024 je uveden v tabulce.

Podsbírka	Označení	Počet ev. č.	Počet ev. č. s dig. obr.	Počet kusů	Nově přidány dig. obrázky k ev. č.	Počet nově zapsaných inv. č.
Archeologická	A, AA	10 509	226	12833	180	0
Betlémy	Bet	228	228	1362	8	8
Botanická	Bo	329	25	329	0	0
Desky, nahrávky	DN	201	28	245	0	0
Fotografie, filmy	Fi, Neg.S, PA, PB, PC, PD, PE	4597	4307	15043	406	13
Hornictví	HOR	3	0	3	0	0
Hutnictví	HUT	14	3	14	0	0
Knihy	SK	1649	470	1961	0	0
Kovy, dřevo	KD	1544	772	2600	14	14
Mayrau	HSMS, HSMT	242	181	272	0	1
Mapy a plány	MP	451	445	783	0	0
Mineralogická	M	1582	24	1783	0	0
Numizmatická	N	4532	4532	5367	42	42

Numizmatická O. Čebíše a J. Vernerera	NVer	373	373	470	19	19
Paleontologická	PA, Pa/ž	1336	25	1750	0	0
Petrografická	Pe	334	25	441	0	0
Písemnosti a tisky	T, TL, TN	8510	3922	17794	9	60
Průmyslové výrobky z plastů	PV	46	40	107	1	7
Přírůstky v I. stupni	Př	118	0	422	0	-161
Sbírka pohlednic Jaroslava Tesárka	POH	1101	1100	1387	1100	1100
Sklo a porcelán	SP	883	874	1548	12	21
Svatováclavské oslavy 1929	SOV	45	45	45	0	0
Textil	Te	1553	1519	2123	1	30
Výtvarného umění	MG	1197	1197	2042	11	11
Zoologická	Zo	414	121	1026	0	11
Celkem		41778	20482	71774	1803	1337

V roce 2024 bylo zapsáno 49 nových přírůstkových čísel, z nichž 44 bylo kompletně rozepsáno do II. stupně evidence. Koupí z fondu investic muzea bylo získáno 21 přírůstkových čísel. Byly to: 20 ks numizmatických regionálií (př. č. 3/2024; 8/2024; 10/2024; 38/2024), 11 dermoplastických preparátů ptáků a savců od špičkového preparátora Pavla Augstena (př. č. 39-49/2024 - na nákup získalo muzeum dotaci 15 000,- Kč od Komise Rady města Kladna pro životní prostředí), uniforma řádu sv. Lazara s vyznamenáními včetně Řádu sv. Silvestra papeže z pozůstalosti po Zdiradu J. K. Čechovi (př. č. 15/2024), regionální plakáty (př. č. 11 a 12/2024), nábytek a další předměty z pozůstalosti statkářky D. Macháčkové ze Zákolan (př. č. 29/2024), album k 60. narozeninám generálního ředitele Poldiny hutě Ing. F. Hummelbergera z roku 1943 (př. č. 37/2024).

Jednotlivé podsbírkky spravovali tito muzejní pracovníci: archeologie, kovy-dřevo – A. Kratinová; fotografie a negativy – Z. Richtmocer; paleontologie, mineralogie, petrografie, botanika, zoologie – L. Krinke; textil, sklo-porcelán, průmyslové výrobky z plastů – L. Matoušová; výtvarné umění, písemnosti a tisky, obě podsbírkky numizmatiky, mapy a plány, sbírková knihovna, desky a nahrávky, betlémy, Svatováclavské oslavy 1929, Sbírka pohlednic Jaroslava Tesárka – Z. Kuchyňka; sbírkky HS Mayrau, Hutnictví, Hornictví – T. Voldráb.

Zinventarizováno bylo 3 101 evid. čísel z podsbírek 9 – Archeologická, 13 - Numizmatická, 24 další – Kovy, dřevo, 24 další - Sbírka pohlednic Jaroslava Tesárka a 25 jiná – Numizmatická sbírka O. Čebíše a J. Vernerera, tedy 7,42% evidenčních čísel sbírky.

V depozitářích byla průběžně měřena teplota a vlhkost a kontrolována minimálně jednou týdně. Vhodné klima bylo udržováno s pomocí odvlhčovačů. V depozitářích kovy-dřevo, textil, zoologie a botanika byl proveden desinsekční zásah proti škůdcům. Zásah provedla specializovaná firma Michal Šoltys. Deratizace v suterénu budov v Kladně a v HS Mayrau je prováděna 2x ročně.

Pořízení sbírek z Fondu investic	83 938,00 Kč
Pořízení sbírek z dotace Statutárního města Kladna	15 000,00 Kč
Modernizace systému EZS v budově Hut'ská č. 1375, Kladno	159 007,00 Kč
Náklady na provoz zabezpečovacího zařízení	64 796,00 Kč
Opravy a udržování zabezpečovacího zařízení	59 048,00 Kč

4. Zpřístupnění digitálního obsahu

Středočeské muzeum v Roztokách pořídilo z **Národního plánu obnovy – iniciativa Digitalizace kulturního a kreativního sektoru - Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I** digitální úložiště a program BACH VadeMeCum, jehož prostřednictvím jsou v rámci smlouvy o spolupráci zpřístupňovány veřejnosti digitalizáty sbírkových předmětů SVMK, u nichž jsou obrazové informace a umožňuje to ochrana autorských práv (<https://smrp.bach.cz/vademecum/>). K 31. 12. 2024 bylo zveřejněno 19 094 evid. čísel sbírkových předmětů SVMK. Aktualizace zveřejňovaných sbírkových předmětů probíhá automaticky vždy v neděli.

5. Projekt ITI PMO Cestou uhlí a železa

V roce 2024 byla zahájena realizace projektu Cestou uhlí a železa, zařazeného do nového nástroje strukturální politiky Evropské unie Integrovaných územních investic (Integrated Territorial Investment, ITI) Pražské metropolitní oblasti. Hlavním cílem projektu, realizovaného v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích je záchrana významné části technické památky (stavební obnova budovy lampovny, konzervace těžní věže Mayrau, rekonstrukce bývalé kompresorovny pro prezentaci hutnické sbírky s unikátním Thomasovým konvertorem) a vybudování hornicko-hutnické expozice, která představí historii ukončené kamenouhelné těžby a hutního průmyslu na Kladensku a Slánsku s přesahem na Berounsko, odkud se do kladenských hutí vozil vápenec a kde se těžila a zpracovávala železná ruda. Výkonným projektovým manažerem je Ing. Iveta Holá. SVMK zastupují Mgr. Lukáš Krinke, PhDr. Zdeněk Kuchyňka a MgA. Tomáš Voldráb. TDS a BOZP pro celý projekt zajišťuje sdružení „RS + HOLTY – SLÁDEČKOVO MUZEUM“ (REALSTAV MB spol. s r.o. a Holty s.r.o.), konkrétně Marek Bauer.

Číslo výzvy: 11 - Opatření Integrované strategie ITI PMO: 4.1.1 „Oprava kulturních památek k jejich využití v cestovním ruchu“. Aktivita: Památky.

Projekt zahrnuje těchto pět aktivit:

- 1) Celková rekonstrukce objektu bývalé Lampovny, jejíž dřevěné konstrukce byly napadeny dřevomorkou, pro hornicko-hutnickou expozici – zpracována PD včetně prováděcího projektu a modelového rozpočtu Projektovým ateliérem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r. o.
- 2) Rekonstrukce bývalé kompresorovny pro další část hutnické expozice s unikátními exponáty, jako je např. jediný dochovaný Thomasův konvertor na výrobu oceli v ČR, včetně PD.
- 3) Celková konzervace nejstarší těžní věže Mayrau, která je součástí prohlídkové trasy provozů – předpokládané náklady dle aktualizované PD.
- 4) Vybudování depozitářů pro sbírkové předměty z oborů hornictví a hutnictví, které jsou průběžně získávány ze zanikajících důlních a hutních provozů, vybavení depozitářů a konzervátorské dílny přístroji a zařízením.
- 5) Vybudování nové hornicko-hutnické expozice dokumentující historii dolování a s ním spojené hutní výroby na Kladensku a Slánsku, které po roce 1990 prakticky zanikly.

Na základě doporučení externího administrátora veřejné zakázky byla zakázka rozdělena na dvě části s tím, že se uchazeči mohou přihlásit na celou zakázku, nebo na některou z jejích částí. Po předložení nabídek byla pro realizaci části A Lampovna, Kompresorovna a Těžní věž Mayrau vybrána firma EMH stavební CZ s. r. o. a části B Stavební úpravy v suterénu objektu č. 21 – depozitáře vybrána nabídka firmy KONSIT a. s. Společnosti EMH, spol. s.r.o. bylo předáno staveniště 13. 11. 2024 s termínem dokončení stavby do 13. 11. 2026. Společnosti Konsit a. s. bylo staveniště předáno 24. 10. 2024 s termínem dokončení v říjnu 2025. Na obou stavbách probíhají pravidelné kontrolní dny, při nichž je sledován postup stavby a řešeny problémy, které byly zjištěny v průběhu prací.

Číslo výzvy: 8 - Opatření Integrované strategie ITI PMO: 4.1.4 „Revitalizace a budování nových turistických atraktivit a navázané infrastruktury (muzea, expozice, knihovny)“.
Aktivita: Muzea.

Základem projektu je Rekonstrukce železniční vlečky Mayrau, která umožňuje propojení skanzenu s Prahou – zážitkové vlaky tažené parní lokomotivou budou moci do skanzenu jezdit z Prahy Hlavního nádraží přes Prokopské údolí do Hostivice, Kladna, Kladna-Dubí a na Mayrau.

Ve výběrovém řízení byla vybrána firma REKOP s. r. o., s nejnižší nabídkovou cenou. Staveniště bylo předáno 1. 3. 2024. Byla dokončena rekonstrukce železniční vlečky od výhybky Tuhán, položeny koleje v areálu včetně třetí výstavní koleje. Vlečka byla uvedena do zkušebního provozu 1. 10. 2024. Následně byly zahájeny práce na úzkorozchodných tratích – uhelná s rozchodem 580 mm a hutní s rozchodem 800 mm. I na této stavbě se konají pravidelné kontrolní dny.

Náklady na realizaci projektu Cestou uhlí a železa v roce 2024:

Rekonstrukce železniční vlečky	14 309 236,50 Kč
Lampovna, Kompresorovna, těžní věž Mayrau + Depozitáře	2 006 386,19 Kč

6. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce

V budově muzea v Kladně byly přístupné dvě části stálé historické expozice – Pravěk Kladenska a Od tvrzí k baroknímu zámku. Pobočka muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích nabídla návštěvníkům dva prohlídkové okruhy, na nichž se mohli seznámit s posledním pracovním dnem horníků a projít cestou, kterou každý den horníci pracující pod zemí absolvovali. Kromě expozic báňského záchranářství a měřictví a štol Homole je nepochybně nejatraktivnější soubor tří historických těžních strojů: parní stroje Ringhoffer z roku 1905 a MAG Ruston systému Koepe z roku 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932. Děti mají možnost využít industriální dětské hřiště vybudované v roce 2010 podle návrhu výtvarnice Lenky Klodové. Vzhledem k havárii v objektu Lampovny musela být uzavřena menší část prohlídkové trasy mezi jámovými budovami Robert a Mayrau, takže návštěvníci procházejí venkovními prostory.

Součástí prohlídkového okruhu v kladenském zámku, který provozuje město Kladno, zůstala kaple sv. Vavřince a pracovna benediktinského opata, v nichž jsou vystaveny sbírkové předměty SVMK, které byly městu zapůjčeny. V Muzeu věžáků je vystaven historický znak města Kladna zapůjčený muzeem.

V roce 2024 SVMK připravilo pro návštěvníky v budově muzea v Kladně dvě nové krátkodobé výstavy. Nově se vydalo cestou menšího počtu, ale zato rozsáhlejších výstavních projektů. Další dvě výstavy dobíhaly z předchozího roku:

Pat & Mat

do 7. 1. 2024

Interaktivní výstava vytvořená Ondřejem Sedláčkem zavedla návštěvníky do světa dvou pověstně nešikovných kutilů. Výstava byla instalována formou herních koutků pro děti, bylo na ní možno zkusit rozpohybovat vlastní film na optickém přístroji či prohlédnout loutky Pata a Mata ze seriálu.
Kurátor: Mgr. Lukáš Krinke

Václav Junek – Z Kladna až na konec světa

do 7. 1. 2024

Výstava uspořádaná k 110. výročí malíře a kladenského rodáka představila jeho malířskou a grafickou tvorbu včetně promítání ukázek z filmu Jiřího Menzela Slavnosti sněženek, v němž malíře hrál Ferdinand Havlík.
Kurátor: Bc. Lucie Matoušová

Kořeny

14. 2. 2024 - 5. 1. 2025

Výstava, jejímiž autory jsou RNDr. Sylvie Pecháčková, Ph.D. a Mgr. Ondřej Peksa, Ph.D., vznikla v Západočeském muzeu v Plzni, p. o., a byla oceněna 2. místem v prestižní soutěži *Gloria musaealis*. Rádi jsme ji představili v našem muzeu a ukázali malým i velkým návštěvníkům, že svět kořenů je plný barev, příběhů a překvapení. Po překročení bludného kořene se návštěvníci zmenšili a ocitli se pod zemí, v půdě. A mimo jiné zjistili, jak krtek vypadá doopravdy, co má ve spíži a kdo s ním v podzemí ještě bydlí. Zatímco děti tahaly pohádkovou velikou řepu, dospělým výstava poodhalila, jaká tajemství odkrývají v půdě špičkoví čeští vědci. Výstava kombinovala dva zdánlivě neslučitelné obory. Biologickou část tematicky doplnila výtvarná díla místních kladenských škol a organizací: Základní umělecké školy Hynka Kubáta Kladno, Gymnázia Kladno, Základní školy Montessori Kladno a Zahrady, poskytovatele sociálních služeb Kladno. V rámci výstavy se konala i soutěž pro návštěvníky, v níž získal cenu za třetí místo Štěpán Příplata - Životní cyklus, druhé místo Verča Judlová - Balanční hra – strom a první místo Karina Wagnerová - sensorické ortopedické podložky v podobě přírodních tvarů. K výstavě byly připraveny komentované prohlídky s autory z plzeňského muzea (2. 11.) a mikroskopovací praktikum s RNDr. Janem Mourkem, Ph.D. a Mgr. Dagmar Říhovou, Ph.D. (4. 11.).

Kurátor: Mgr. Lukáš Krinke

Výstavu v roce 2024 navštívilo 6471 návštěvníků.

Čekání na Ježíška

27. 11. 2024 - 12. 1. 2025

Výstava připomněla, jak rozdílně vnímáme adventní čas, a představila zvyky a tradice, kterými si lidé už po generace zkracují toto čekání – adventní věnce, obchůzky, kalendáře i stavění betlémů. Návštěvníci mohli poznat, jak naši předkové prožívali tuto dobu a jaké způsoby odpočítávání času zůstaly dodnes živé. K výstavě byl na facebooku vytvořen Adventní kalendář, který každý den až do Štědrého dne přinesl nějakou zajímavost týkající se tohoto období v Kladně.

Kurátor: Bc. Lucie Matoušová

Výstavu v roce 2024 navštívilo 578 návštěvníků.

Vzhledem k rekonstrukci, o níž píšeme jinde, pokračovala v Hornickém skanzenu Mayrau i v roce 2024 výstava:

Z historie kladenských uhelen

12. 4. 2023 – 31. 12. 2024.

Výstava fotografií RNDr. Vladimíra Žáčka

Výstava fotografií povrchu i podzemí kladenských dolů v posledních dekádách těžby. Zachytil dnes již neexistující místa na dolech Ronna, Schoeller, Zápotocký a Mayrau.

Kurátor: MgA. Tomáš Voldráb

Betlémy ze sbírky Petra Veverky

1. 12. 2024 – 6. 1. 2025.

Na výstavě byly představeny tři desítky papírových betlémů, které sběratel a zároveň průvodce ve skanzenu pečlivě doplnil vlastnoručně vyrobeným pozadím. K vidění byl i vzácný betlém kladenského rodáka Cyrila Boudy, který vyšel v roce 1969 v dětském časopise Sluníčko, a Hornický betlém architekta Františka Müllera, jehož kulisou je Hornický skanzen Mayrau.

Kurátor: Petr Veverka

Výstavy a stálé expozice v HS Mayrau navštívilo 5 730 dospělých i dětských návštěvníků.

Další akce pro veřejnost

První velkou akcí pro veřejnost byl 10. 2. 2024 tradiční **Masopust na Mayrovce**. V hornickém skanzenu se sešly masopustní průvody z Kladna-Podprůhonu, Libušína, Tuháně a z Vinařic. Hudbou doprovázel flašinetář, soubor Gemini musicales a Krušnohorská dudácká kapela. Nechyběla soutěž o královnu masopustu (soutěžilo se v hodu klobásou na cíl) a poprava klibny. Návštěvníci si mohli vzít Masopustní noviny a na rozvěšených panelech si přečíst informace o Masopustu a o jednotlivých maškarách. Na tuto akci přišlo včetně masopustních průvodů 2003 lidí.

Na sobotu 17. 3. 2024 připravilo muzeum **Vynášení Morany z Kladna**. Akce začala na náměstí Starosty Pavla ozdobením figury Morany. Poté se průvod za doprovodu kytaristy Michala Turka a pěveckého sboru Hřibátka ze ZŠ Hřebeč vydal Hajnovou a Hut'skou ulicí na muzejní zahradu, kde byla Morana odstrojena a spálena. Účastníci akce si pak mohli vyrobit létečka, tedy ozdobit větvičky do vázy. Moranu přišlo spálit 130 návštěvníků, převážně rodičů s dětmi.

Další návštěvnicky úspěšnou akcí byly **Čarodějnice na Mayrovce** 30. 4. 2024. Pálení vatry s čarodějnici sice neumožnil zákaz rozdělávání ohňů vzhledem k suchu a větru, ale na děti čekala čarodějnická stezka včetně vyrábění roztomilých netopýrků a opékání špekáčků, které byly pro děti zdarma díky příspěvku Obce Vinařice. Pálení čarodějnice nahradila ohňová show a doplnil koncert kapely Ikaros. Další z lidových zvyků si na Mayrau přišlo připomenout 1048 malých i velkých návštěvníků.

Vůbec poprvé (a určitě ne naposledy) se muzeum 8. a 9. 6. 2024 zapojilo do největší kulturní události města, **Kladenských dvorků**. Motívem ročníku byla "Stopa", což přirozeně vedlo k propojení s historií města Kladna. Na dvorku č. 28 U Soudků jsme připravili interaktivní instalaci, kde podle „stop“ z historie ve formě fotografií i trojrozměrných předmětů návštěvníci mohli hádat, kdo tyto stopy zanechal. Muzeum tak svojí instalací propojilo edukaci a atraktivním způsobem propagovalo svoji činnost.

Dne 17. 8. 2024 se na muzejní zahradě opět konalo **Kempování v muzeu** určené především pro rodiny s dětmi. Připraveny byly hry pro děti, koncert pohodové rockové kapely Reserve band a potmě bojovka ve výstavě Kořeny. Po setmění program uzavřelo letní kino Nerozlučná dvojka. Poté bylo možné přespát ve vlastních předem postavených stanech v muzejní zahradě. Akce se zúčastnilo 78 návštěvníků.

V rámci **Středočeského kulturního léta** se v Hornickém skanzenu Mayrau promítaly filmy Skřivánci na niti, Spalovač mrtvol a Chlapec a volavka. Promítání pod širým nebem přilákalo 111 diváků.

Páté mineralogicko-paleontologické burzy pořádané 24. 8. 2024 ve spolupráci se spolkem Kladno srdcem a rozumem, geologem Jiřím Špalkem a obcí Vinařice se ve zcela zaplněných prostorách řetízkových šaten v budově tzv. Nových koupelí zúčastnilo šest desítek vystavovatelů. Akce přilákala 456 návštěvníků.

V sobotu 1. září 2024 se v Hornickém skanzenu Mayrau konal tradiční **Den horníků**, jehož program připravil především Klub přátel hornických tradic Kladno z. s. V roce 2024 uplynulo 150 let dolu Mayrau a 30 let Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích. Pro návštěvníky byl připraven bohatý program, včetně vystoupení kapel The Geront Shadows revival (bigbeat z počátku 60. let), Mandala (country/folk) a Žehrovanka (dechovka), ukázka funkčních modelů parních strojů, salva z moždířů jako připomínka střelby při nafárání sloje, jízdy důlním vlakem a mnoho dalšího. Pobavit se a zavzpomínat na někdejší hornickou slávu přišlo 599 návštěvníků.

Jedenáctý ročník tradičního multižánrového kulturně společenského festivalu bez bariér, určeného na podporu umění lidí s postižením **Taška Fest** se uskutečnil 14. září 2024. Návštěvníkům nabídl hudbu (např. Panda banda, ZUŠ Hynka Kubáta Kladno), tanec (Art Dance Academy Čáslav) a další zajímavý program včetně speciální prohlídkové trasy pro návštěvníky s hendikepem. Vyvrcholením byl koncert Radka Bangy a vystoupení Le Cirque Miguel. Taškafest navštívilo 483 spokojených návštěvníků.

V rámci **Dne Středočeského kraje** 28. října 2024 bylo možno si v Hornickém skanzenu Mayrau prohlédnout historické automobily, projet se důlním vláčkem taženým lokomotivou BND30 a poslechnout si koncert skupiny Menu. Skanzen v tento den navštívilo 1511 návštěvníků.

Dne 7. listopadu 2024 se v prostorách skanzenu uskutečnilo **3. kolo Středoškolské ligy v disciplínách TFA (Toughest Firefighter Alive)** v režii SOŠ a SOU Kladno, Dubská. Tento ročník byl věnován památce mladého studenta, dobrovolného hasiče Václava Burgra, který, bohužel, prohrál boj s těžkou nemocí. Pro mladé hasiče a hasičky se jedná o důležitou událost, protože závod je opravdu velmi náročný.

V sobotu 16. listopadu 2024 bylo v Hornickém skanzenu Mayrau možno s vlastnoručně vyrobenou lampou navštívit podzemí. Oblíbené akce **S lampou do podzemí** se zúčastnilo 498 malých a velkých návštěvníků.

V předvečer svátku sv. Mikuláše se v Hornickém skanzenu Mayrau uskutečnily **Čertoviny**. Odpoledne 5. prosince se opět otevřely brány pekelné, kromě čertů navštívil skanzen i sv. Mikuláš s družinou andělů a hodné děti od nich mohly dostat nadílku. Připomenout si jeden z tradičních adventních zvyků do skanzenu přišlo 743 dospělých a dětí.

Na zakončení sezóny v sobotu 14. prosince 2024 mohli zájemci v Hornickém skanzenu Mayrau navštívit **Vánoční pohádku Divadla b** a po skončení představení si vyrobit vánoční ozdoby. Přišlo 46 návštěvníků.

Národní kulturní památka Budeč

Na základě dohody s Římskokatolickou farností v Roztokách u Prahy zajišťovalo muzeum i v roce 2024 průvodcovskou službu na národní kulturní památce Budeč u Zákolan, a to každý víkend od konce května do konce září.

V sobotu 28. září 2024 se opět konaly Svatováclavské slavnosti pořádané ve spolupráci s obcí Zákolany. Skupina historického šermu Thorax se představila dvěma vystoupeními Nekonečný duel a Gryflet - příběh z dávných dob. Zájem byl i o školu šermu pro děti, prohlídky zbrojnice a středověké kuchyně. Nechyběla pohádka O rybáři a jeho ženě v podání Divadla Buřt a Kryštůfek a lední bytosti divadla Pruhované panenky. Nesporným vrcholem dne byl příjezd sv. Václava s družinou v podání žáků a pedagogů Základní školy pod Budčí. Program uzavřel koncert Song Ladies a spol. v rotundě sv. Petra a Pavla. Muzeum nabízelo po celý den komentované prohlídky rotundy, které zajišťovali PhDr. Zdeněk Kuchyňka, Mgr. Lukáš Krinke a Zbyněk Richtmocer. Program využilo jich 205 návštěvníků. Oslavit svátek sv. Václava přišlo na Budeč celkem 2508 malých a velkých návštěvníků.

V sobotu 5. října se konala v rotundě sv. Petra a Pavla **poutní mše svatá ke cti sv. Václava**, po níž následovala komentovaná prohlídka rotundy se Zbyněkem Richtmocerem. Poutní slavnosti se zúčastnilo 12 poutníků.

Bunkr Pražské čáry A4/51 Bratronice

Objekt stálého lehkého opevnění vz. 37 typu A-200 zabudovaný do tělesa komunikace č. III/2015 vedoucí mezi obcemi Dolní Bezděkov a Bratronice s výstavou dokumentů týkajících se

tzv. Pražské čáry zpřístupnil návštěvníkům nájemce objektu Radan Lášek v rámci návštěvních dnů muzejních pevnostních objektů z let 1936-38 ve středních Čechách, a to 25. května, 22. června, 27. července, 14. září (Dny evropského kulturního dědictví 2024) a 28. října 2024. Tuto památku navštívilo 252 zájemců o vojenskou historii.

Přednášky a semináře

Seminář Z kladenských lesů vod a strání

16. 1. 2024

8. ročník odborného semináře o přírodě Kladenska a její ochraně byl mimo jiné zaměřen na květenu Kladenska, stav a perspektivy Lánské obory nebo na nové ornitologické poznatky v našem regionu. Na uspořádání semináře se již tradičně podíleli Odbor životního prostředí Magistrátu města Kladna, Naučné středisko ekologické výchovy Kladno Čabárna, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Český svaz ochránců přírody Kladensko.

Jak sestavit rodokmen

2. 4. 2024

Přednáška Mgr. Lenky Peremské byla věnována jinému typu kořenů – kořenům rodovým. Návštěvníky seznámila s tím, jak zjistit, odkud pocházíme, jaký byl osud našich předků a jak na tyto otázky najít odpověď.

Kořeny, hlízy a oddenky - léčivá síla ukrytá v zemi

23. 4. 2024

Doc. Ing. Roman Pavla, Ph.D., mezinárodně uznávaná autorita v oblasti výzkumu biologicky aktivních látek získávaných z léčivých a aromatických rostlin, přednášel nejen o základních funkcích kořenů a jejich morfologických přeměnách, ale také o jejich využití v lékařství, kosmetice, potravinářství, či jako zdrojů pesticidních látek, které lze s úspěchem využít v ochraně rostlin. Nechyběly ani osvědčené recepty léčivých čajových směsí a tinktur, například na uklidnění nervů či na zlepšení funkcí imunitního systému.

PET ART

22. 6. 2024

Setkání se sochařkou Veronikou Richterovou, která v rámci doprovodného programu k výstavě Kořeny připravila speciální workshop na vyrobení vlastního - neobvyklého domácího mazlíčka z PET lahve. Ten byl původem z tajuplné podzemní říše, kde se to v temnotách hemží podivuhodnými tvory, jako jsou želvušky, larvěnky, nebo chvostokoci.

Přednáška o půdním životě a zdravém fungování půdy

16. 10. 2024

Zajímavé a inspirativní vyprávění o půdě a vztahu k ní si připravil půdní biolog, přední odborník na oblast životního prostředí a poradce prezidenta republiky doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D.

EKODEN

18. a 19. 10. 2024

Muzeum se zapojilo do akce NSEV Kladno Čabárna a připravilo program pro EKODEN. Zatímco pátek byl určen školním skupinám, v sobotu byla akce otevřena pro veřejnost. Rodiče s dětmi si tak mohli vyzkoušet, jak probíhá program pro školní skupiny ve výstavě Kořeny a prohlédnout si půdní živočichy pomocí nově pořízeného videomikroskopu.

Podrobnosti o jednotlivých výstavách a akcích včetně obrazové dokumentace jsou na internetových stránkách muzea www.omk.cz a Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích dul-mayrau.cz a na profilech muzea a skanzenu na sociálních sítích.

Muzejní výstavy a další akce bez programů pro školy v budově muzea v Kladně navštívilo v roce 2024 celkem **11 648 návštěvníků**. Budeč navštívilo jednotlivě i ve skupinách **4 274 návštěvníků**, kteří využili nabízených průvodcovských služeb a doprovodných akcí, Hornický

skanzen Mayrau ve Vinařicích **15 501 návštěvníků** a Bunkr Bratronice **252 návštěvníků**. Celková návštěvnost výstav a akcí **31 675 návštěvníků**.

Návštěvnost muzea	2019	2023	2024	% k roku 2019	% k roku 2023
SVMK Huťská	5 414	7 008	11 648	215,15	166,21
HS Mayrau	12 453	12 464	15 501	124,48	124,37
NKP Budeč	4 196	6 199	4 274	101,86	68,95
Bunkr Bratronice	352	164	252	71,59	153,66
Celkem	22 415	25 835	31 675	141,31	122,6

7. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy

Jednou z hlavních náplní činnosti muzea je spolupráce se školami, kterou se úspěšně daří rozšiřovat a na níž se muzeum hodlá i v budoucnu soustředit. V muzeu v Kladně programy zajišťovaly Bc. Lucie Matoušová, Mgr. Michaela Brábníková a Ing. Lucie Roubalová, v Hornickém skanzenu Mayrau David Berger a Mgr. Lucie Cirkva Chocholová.

V muzeu v Kladně byly školám nabízeny stálé vzdělávací programy a doprovodné programy ke krátkodobým výstavám. Ve stálé nabídce muzea byly celkem čtyři programy a jeden dlouhodobě populární na hradišti Budeč. Program *Zažij dobu kamennou* se věnuje období lovců a sběračů a základům lidské kultury, žáci si s pomocí replik pravěkých nástrojů vyzkoušejí řadu aktivit, rozpoznají vývoj kamenných a kostěných nástrojů a vydají se s lektorem na lov. Programy věnované historii Kladna probíhají v autentickém prostředí města: *Za pokladem s permonikem* určený pro mateřské školy, *Permoníci na procházce* určený pro nižší stupně základních škol a program *Studenti na špacíru* určený pro vyšší ročníky základních škol a pro střední školy. Stávající programy jsou průběžně revidovány a přizpůsobovány aktuálním požadavkům na vzdělávání.

Výstava Kořeny u škol zaznamenala nebývalý úspěch a téměř po celou dobu trvání výstavy byly programy vedené lektorem vyprodané. Vzdělávací programy byly připraveny pro všechny věkové kategorie. Žáky mateřských škol podzemním světem provázela žízala Žofka při programu *Žízalky*. Žáci prvního stupně základních škol se při programu *Hraboši* seznámili s rozmanitými živočichy v půdě i s koloběhem živin a žáci druhých stupňů se při programu *Chvostokoci* již obsáhleji věnovali i vlivu, jaký má na život v půdě člověk. Díky úspěchu programů se podařilo navázat celou řadu nových kontaktů s pedagogy z Kladenska ale i z dalších regionů.

Vzdělávací program byl připraven i k výstavě *Čekání na Ježíška*. Vzhledem k vytížení lektorů na výstavě Kořeny se ho však mohl zúčastnit jen zlomek školních kolektivů. Řada tříd se tak na výstavu přišla podívat alespoň formou běžné prohlídky.

Celkem se školních programů, které zajišťuje muzeum v Kladně, zúčastnilo 3 594 platících školáků a 441 zdarma včetně pedagogů.

V polovině roku se začala rodit **ojedinelá spolupráce tří paměťových institucí: Sládečkova vlastivědného muzea, Středočeské vědecké knihovny v Kladně a Státního okresního archivu Kladno**. Původně plánovaná součinnost při tvorbě nového badatelsky orientovaného programu *Objevitelé dějin* přerostla v blízké partnerství a vyvrcholila podepsáním memoranda o spolupráci na počátku roku 2025. V roce 2024 byly stanoveny cíle nového vzdělávacího programu, mezi něž byla zahrnuta především schopnost žáků vyhledávat a interpretovat historické prameny, vyhodnocovat a ověřovat informace a poznat činnost tří paměťových institucí. Po konzultaci s pedagogy bylo za první zpracovávané téma vybráno

formování socialistického smýšlení mezi kladenskými dělníky na přelomu 19. a 20. století. Pilotní běh programu by měl proběhnout na konci školního roku 2024/2025.

V červnu a v září muzeum v Kladně realizovalo také vzdělávací program věnovaný národní kulturní památce Budeč s názvem *Středověk na Budči*. V roce 2024 jej navštívilo 705 žáků a 75 pedagogů z MŠ a ZŠ z Kladenska, ale i z Prahy. Program nabízí žákům aktivním způsobem poznat život v době raného středověku, tj. na přelomu 9. a 10. století. Zkoušejí si mletí obilí na žernovu, píší do voskových tabulek stejně, jako podle legend v rotundě sv. Petra a Pavla psával sv. Václav, prohlížejí raně středověké nástroje a oblečení. Na památku si vyrobí dobový šperk.

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích bylo k dispozici pět programů - Zdař Bůh!, Dolem nedolem, Pracovní den na Mayrovce, Expedice na Haldu a výtvarná dílna S lampou do podzemí. Nejoblíbenějším edukačním programem je Expedice na haldu, při které se studenti a žáci seznámí s geologickou charakteristikou území Kladenska a na závěr programu si studenti a žáci mohou najít vlastní vzorky minerálů a fosilií, které jim edukační pracovník muzea i určí. Těchto akcí se v HS Mayrau zúčastnilo 1087 platících a 136 neplatících.

Návštěvy školních programů v letech 2019, 2023, 2024	2019	2023	2024	% k roku 2019	% k roku 2023
SVMK Huťská	766	2526	4035	526,76	159,74
Budeč	869	664	780	89,76	117,47
HS Mayrau	1306	1315	1223	93,64	93,00
Celkem	2941	4505	6038	205,30	134,03

8. Vlastní badatelská činnost SVMK

Mgr. Lukáš Krinke prováděl sběr floristických dat a herbářového materiálu z území Kladenska, především z nejbližšího okolí Kladna a východní části Džbánu. Dále sledoval stav populací ohrožených a chráněných rostlin křivatce českého, hlaváčku jarního, koniklece lučního a druhů rodu hořeček.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka se dlouhodobě věnuje dějinám raného středověku, zejména v souvislosti s raně středověkým hradištěm Budeč u Zákolan. Dále se zabývá lidovými zvyky spojenými s oslavami Velikonoc, Adventu a Vánoc.

Bc. Lucie Matoušová se věnuje osudům významných osobností Kladenska (Bohuslav Niederle a dalších).

MgA. Tomáš Voldráb se věnuje přípravě nových expozic hornictví a hutnictví v HS Mayrau a přípravě výstavy Střeláci a střelná práce v dolech

9. Využití muzejních fondů badateli

Z muzejních fondů byly nejvíce využívány oborové sbírky fotografií a písemností a tisků. Vzhledem k prezentaci těchto nejčastěji využívaných sbírek a nově zřízené Sbírkou pohlednic Jaroslava Tesárka na portálu On-line sbírky Středočeského muzea v Roztokách u Prahy není nutné sbírkové předměty studovat prezenčně, ale i pro badatelské účely dostačují informace zveřejněné elektronicky. Za rok 2024 eviduje SVMK 3 badatelské návštěvy, která prezenčně využily muzejních fondů. Písemně bylo zodpovězeno 5 badatelských dotazů.

V roce 2024 byly uzavřeny 2 smlouvy o výpůjčce sbírkových předmětů, které spravuje SVMK. Oblastnímu muzeu v Lounech byly na výstavu **Dobrodružství cyklistiky – éra vysokého kola v Čechách** zapůjčeny 3 historické velocipedy a 7 medailí z pozůstalosti kročehlavského cyklisty L. Lugerta z Deutscher Radfahrer Klub Kladno. Vlastivědnému muzeu ve Slaném byly zapůjčeny dermoplastické preparáty na výstavu **Celým rokem zajechím skokem – zvířátka české přírody**.

10. Vzdělávací a publikační činnost

Přednášky a jiná odborná činnost

PhDr. Zdeněk Kuchyňka

Kladenská univerzita třetího věku obor: Vybrané kapitoly z dějin malířství

II. ročník (říjen – prosinec)

6 přednášek

Stochov a svatováclavská tradice

KD Stochov

9. 1. 2024

Hradiště v Libušíně – Noc kostelů

Kostel sv. Jiří v Libušíně

7. 6. 2024

Budeč a svatováclavská tradice

Univerzita volného času Slaný

5. 10. 2024

Z. Kuchyňka byl v roce 2024 členem poroty mezinárodní vědomostní soutěže Lidice pro 21. století, vyhlašované Památkem Lidice pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

MgA. Tomáš Voldráb

Výprava do historie kladenských železáren, komentované vycházky

Areál hutí

17. a 19. 6. 2024

Publikační činnost muzea

K zářijové Národní svatováclavské pouti na Budeč muzeum vydalo 41. číslo **Posla z Budče, Sborníku Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně**. Kladno 2024, 40 s., ISBN 978-80-908770-1-6 (náklad 200 výtisků). Odpovědní redaktori Alžběta Kratinová a Zdeněk Kuchyňka. Z obsahu: Ivana Čornejová: Rezidence Tovaryšstva Ježíšova v Tuchoměřicích v 17. století, hospodářské zázemí Klementina i opora katolické víry • Alžběta Kratinová: My, děti z města uhlí, ocele, zvedáme vlajku výš... • Zdeněk Kuchyňka: Zimní rekreace na Dvorské boudě • Zdeněk Kuchyňka: Sběrka pohlednic Jaroslava Tesárka • Jan Lomíček: Kladenští fotografové Jiří Lomíček starší a mladší. Nástin dějin jejich fotografického ateliéru • Jaroslav Vykouk: O velkém požáru Kladna v roce 1814 • Jaroslav Vykouk: Kladno a potomek Jana Amose Komenského Gerta Kalliková-Figulusová • Zdeněk Kuchyňka: Requiem za kladenské nádraží • Lucie Matoušová: Sládečkovo muzeum poprvé na Kladenských dvorcích: Stopy historie ve městě • Naše kronika

Všechny publikace vydané muzeem i z komisního prodeje od jiných vydavatelů bylo možno zakoupit v pokladně muzea a jeho pobočky a jsou také nabízeny v elektronickém obchodě na internetových stránkách muzea.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka je členem redakčních rad Středočeského vlastivědného sborníku, vydávaného Středočeským muzeem v Roztokách, Památek středních Čech, vydávaných NPÚ,

Územním odborným pracovištěm pro střední Čechy, a Věstníku AMG, vydávaného Asociací muzeí a galerií ČR.

MgA. Tomáš Voldráb je členem redakční rady Hornického zpravodaje, vydávaného Klubem přátel hornických tradic Kladno, z. s.

Bibliografie pracovníků SVMK

KRATINOVÁ, Alžběta: *My, děti z města uhlí, ocele, zvedáme vlajku výš*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 6-11.

TÁŽ: *Náčelník. Rozhovor Aleše Palána s Miloslavem Nevrlým*. Fontes Nissae/Prameny Nisy, roč. 25, č. 1/2024, s. 89-90.

TÁŽ: *Co už v Malešicích nikdo nepamatuje. Historici na procházce*. In: VRÁNKOVÁ, Karolína (ed.): *Malešická kronika. Z pole do metropole*. Vlastním nákladem 2024, s. 205-209.

KRINKE, Lukáš: *Kořeny v muzeu*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 33-34

TÝŽ: *Děkujeme, pane řediteli... Zdeněk Kuchyňka opouští funkci, ale ne muzeum*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 35-36

KUCHYŇKA, Zdeněk: *O jedné betlémové figurce*. Středočeský vlastivědný sborník č. 42, 2024, s. 175-177

TÝŽ: *Sbírka pohlednic Jaroslava Tesárka*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 13-19

TÝŽ: *Requiem za kladenské nádraží*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 31-32

TÝŽ: *Zamyšlení nad profesí kurátora*. Věstník AMG č. 5, 2024, s. 5-6

KUCHYŇKA, Zdeněk – BENEŠ, Luděk: *Muzeum jako volba i osud*. Věstník AMG č. 5, 2024, s. 25-26

MATOUŠOVÁ, Lucie: *Sládečkovo muzeum poprvé na Kladenských dvorcích: Stopy historie ve městě*. Posel z Budče č. 41, 2024, s. 34-35

VELFL, Josef – KUCHYŇKA, Zdeněk: *Vzpomínka na Jana Čáku*. Středočeský vlastivědný sborník č. 42, 2024, s. 164-174

Náklady na vydání publikací

31 150,00 Kč

Výnosy z prodeje publikací

56 575,00 Kč

11. Restaurátorské a konzervátorské práce

V rámci programu ISO II/D Ministerstva kultury bylo zahájeno restaurování **Praporu Spolku vzájemně se podporujících dělníků Pražské železářské společnosti v Kladně**. Restaurování provádějí ve dvou etapách restaurátorka textilu Lenka Dolanská a restaurátorka maleb Mgr. art. Veronika Kopecká. Restaurování bude dokončeno v roce 2025. I na druhou etapu restaurování byla podána žádost o dotaci z programu ISO II/D.

V konzervátorské dílně SVMK v Kladně pracoval Zbyněk Richtmoc (dřevo, kovy, keramika z archeologických nálezů, fotodokumentace). Podle potřeby průběžně ošetřoval přírůstky a sbírkové předměty na výstavě.

Pozici konzervátora v Hornickém skanzenu Mayrau zastával Josef Příplata. V HS Mayrau byly v roce 2024 dokončeny úpravy prostoru místnosti konzervátora pro pracovní činnost, realizace pojízdného stolku konzervátora, připojení a zprovoznění jednotlivých zařízení.

Konzervátor dále spolu s pracovníky údržby pracoval na vystěhovávání a deponování zařízení z prostor, v nichž začala rekonstrukce v souvislosti s projektem ITI PMO Cestou uhlí a železa.

V listopadu 2024 provedl restaurátor Radek Janoušek kontrolu a doladění restaurovaného orchestrionu Dalibor firmy H. Klepetář inv. č. KD 1639.

Náklady na restaurování a konzervaci

192 820,00 Kč

12. Propagace činnosti muzea

SVMK se v roce 2024 prezentovalo prostřednictvím řady kanálů. Využívá velkoformátových bannerů v exteriéru muzea a na ploše v centru města. Plakáty muzeum distribuuje v Kladně a blízkém okolí na reklamních plochách, u svých partnerů, pravidelně má příspěvky v Měsíčníku Kladno 2024, ve Věstníku Asociace muzeí a galerií a kulturním měsíčníku KAMELOT. Muzeum využívá emailingu zasíláním pozvánek na výstavy a pravidelných newsletterů. Destinační management Kladensko – Slánsko z.s. v průběhu roku zveřejňoval příspěvky k akcím muzea, dále uspořádal schůzku marketingové skupiny turistické oblasti Kladensko - Slánsko, které se zúčastnili vybraní zástupci regionálních subjektů, včetně muzea. Muzeum a jeho pobočky jsou zastoupeny na turistické mapě a ve hře „Hory doly zážitků“ z produkce Kladenska - Slánska. SVMK a HS Mayrau mají internetové stránky www.omk.cz a <http://dul-mayrau.cz/> a prezentují se také na www.facebook.com/Sladeckovo, www.facebook.com/skanzenmayrau/, www.instagram.com/sladeckovo.vlastivednemuzeum/, <https://twitter.com/Mayrovka> a www.instagram.com/hornicky_skanzen_mayrau/. Muzeum spolupracuje s médii Kladenský deník, Český rozhlas Střední Čechy a Radio Relax, inzeruje na portálech www.kudyznudy.cz, www.kdykde.cz, www.kamsdetni.cz, www.nekdeneco.cz a dalších. Informace o SVMK jsou také k dispozici v Infocentrech v Kladně a ve Slaném. Muzeum prodávalo turistické známky, turistické vizitky, turistické magnetky, pohlednice a další upomínkové předměty. Muzeum podporuje i volnočasové venkovní aktivity. Na své zahradě zprovoznilo schránku ke hře geocaching a nabízí edukativní hry „Permoníková procházka“ a „Špacír Kladnem“, které jsou přístupné online a ke stažení. Facebookové stránky SVMK slouží nejen k propagaci akcí, ale obsahují také edukační příspěvky, kalendárium významných osob Kladenska a zprávy ohledně dění v muzeu či akvizic nových sbírkových předmětů.

Muzeum bylo prezentováno také v televizi:

24. 2. 2024	TV Praha	Reportáž z výstavy Kořeny
23. 3. 2024	ČT Děčko TamTam	Kořeny
9. 9. 2024	TV Noe	Přesah – s výstavou Kořeny
7. 10. 2024	TV Noe	Přesah - Budeč
16. 11. 2024	ČT Děčko TamTam	S lampou do podzemí

Dne 3. 4. 2024 natáčela ČT Ostrava v muzeu dokumenty do pořadu o herci Jiřím Myronovi, který krátce působil i v kladenském divadle.

Dne 11. 11. 2024 natáčela ČT Ostrava s historikem muzea PhDr. Zdeňkem Kuchyňkou pořad o Karlu Wittgensteinovi.

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích se natáčel 6. 2. 2024 dokumentární film **Akcia Monaco** v režii Dušana Trančík, dále film s pracovním názvem **Bulero**, dále klipy pro kapely **GLOOM** a **ODD STEPS**. Ve skanzenu dále proběhlo produktové focení pro společnost **Grips a More s.r.o.**

Webové stránky www.omk.cz i <http://dul-mayrau.cz> jsou pravidelně aktualizovány. V současné době se připravuje Koncepce činnosti muzea na příštích pět let. Poté bude zpracován nový vizuální styl muzea včetně nových internetových stránek.

Webové stránky www.omk.cz zaznamenaly 22 000 uživatelů, celkově 68 000 shlédnutí stránek. Nejčastěji zobrazovaná stránka je úvodní stránka – Aktuality SVMK. Stránky <http://dul-mayrau.cz> měly 40 840 návštěv, nejčastěji zobrazovaná je hlavní stránka, vstupné a akce.

FB SVMK měl na konci roku 2 341 sledujících a celkový dosah za rok 2024 je 148 800 oslovených lidí a 5 600 reakcí. Zveřejněno bylo 165 příspěvků. Největší dosah měl příspěvek na FB k výstavě Čekání na Ježíška, který dosáhl 48 900 oslovených. Instagram měl 746 sledujících, zveřejněno bylo 86 příspěvků. Největší dosah měla soutěž k výstavě Kořeny.

FB HS Mayrau měl 3655 sledujících a celkový dosah za rok 2024 je 177 539 oslovených lidí. Zveřejněno bylo 150 příspěvků. Z nich oslovilo nejvíce lidí video s poděkováním návštěvníkům akce Čarodějnice s dosahem 50 700 oslovených. Instagram HS Mayrau měl 808 sledujících.

Provoz a údržba internetových stránek	14 837,40 Kč
Náklady na propagaci (tisk a výlep plakátů, inzerce)	125 432,11 Kč
Výnosy z prodeje propagačních předmětů	177 986,00 Kč

13. Účast na konferencích a seminářích, další vzdělávání

Pracovníci SVMK se v roce 2024 zúčastnili následujících konferencí a seminářů:

Muzejní propedeutika – základní kurz říjen – prosinec 2024	Asociace muzeí a galerií PhDr. Alžběta Kratinová, Zbyněk Richtmoc
Workshop Tvorba videa 3. 4. 2024	Středočeská vědecká knihovna v Kladně Zbyněk Richtmoc
FUK: Den pro učitelstvo, Digitální wellbeing? 23. 4. 2024	Kunsthalle Praha Bc. Lucie Matoušová
Workshop lektorské dovednosti pro práci s dětmi 29. 4. 2024	SVK v Kladně Bc. Lucie Matoušová
Webinář Jak tvořit kvalitní obsah pomocí umělé inteligence 9. 5. 2024	Deeply.cz Bc. Lucie Matoušová
Komise konzervátorů – restaurátorů Středočeského kraje 14. 5. 2024	AMG - NZM Čáslav Zbyněk Richtmoc
Online workshop Digitální marketing 22. 5. 2024	Středočes. akademie pro kulturní a kreativní odvětví Zbyněk Richtmoc
Seminář Autorské právo v kultuře 29. 5. 2024	SVK v Kladně PhDr. Alžběta Kratinová, Zbyněk Richtmoc
Historie v muzeu (odborný seminář Historické komise AMG) 24. – 26. 9. 2025	ZČM Plzeň PhDr. Alžběta Kratinová

Úvod od FB a IG marketingu – online webinář
22. 10. 2024

#HolkyzMarketingu s.r.o.
Mgr. Eva Svatá

Prezentace muzejních sbírek II. Přístupy, trendy, realizace
21. 11. 2024

Národní muzeum, Praha
PhDr. Alžběta Kratinová

Hutnický seminář
4. 12. 2024

Národní technické muzeum v Praze
Zbyněk Richtřmoc

Školení interpretačního psaní s lektorkou Bárou Dvořákovou
5. 12. 2024

SCCR, Praha
Mgr. Eva Svatá

Školení k programu CROSEUS Cloud

Dynatech

1x měsíčně, online

všichni zaměstnanci, kteří mají co do činění s finanční kontrolou

Náklady na konference a školení

10 415,00 Kč

14. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů

Knihovna SVMK je zapsána do evidence knihoven MK ČR pod ev. č. 6659/2022 jako Knihovna Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, základní knihovna se specializovaným knihovním fondem. V roce 2024 pokračovaly práce na uspořádání studijní knihovny a převod katalogů do elektronické podoby. Nově zkatalogizováno bylo 612 kusů časopisů a 103 kusů knih. V současné době je v elektronickém katalogu 12 883 knihovních jednotek. Katalog seriálových publikací je veden na kartách, z nichž bylo do elektronické podoby zatím převedeno 20 067 knihovních jednotek. V roce 2024 bylo inventarizováno 2703 knihovních jednotek 2133 časopisů včetně opravení a doplnění evidenčních záznamů. Pracovníci SVMK a badatelé si z knihovny vypůjčili 36 knih a časopisů.

V roce 2024 přibylo koupí nebo darem do studijní knihovny 66 ks knih a 183 ks periodik. Nakupovány jsou zejména encyklopedické tituly, knihy z oboru etnografie, historie, archeologie, přírodní vědy a tituly týkající se kladenského regionu (např. regionální historie, vlastivěda atd.). Muzeum pokračuje v nákupu základních odborných časopisů, jejichž souvislé řady už ve studijní knihovně byly (Český časopis historický, Archeologické rozhledy, Památky archeologické, Časopis a Sborník národního muzea - řady historie, literární historie, přírodní vědy, Časopis Matice moravské, Český lid, Zprávy památkové péče, Slánský obzor, Středočeský vlastivědný sborník, Středočeský sborník historický, Soudobé dějiny). Pokračuje se rovněž v odběru časopisu Příroda (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) a Památky středních Čech výměnou za námi vydávaný sborník Posel z Budče. Do knihovny muzea jsou také bezplatně zasílána regionální periodika obcí (Naše město Stochov, Buštěhradský zpravodaj, Hostouňský zpravodaj, Žilinské listy, Zpravodaj Slánského Jazz clubu, Budečské rozhledy, Bělečský kurýr). Dále jsou do knihovny zařazována periodika Kladno, Kamelot a Hornický zpravodaj.

Náklady na nákup knih a časopisů

7 105,00 Kč

15. Fotografická dokumentace a digitalizace sbírek

PhDr. Zdeněk Kuchyňka, Zbyněk Richtrmoc, Jiří Skála, Jiří Štěpánek a MgA. Tomáš Voldráb průběžně prováděli fotodokumentaci akcí SVMK. Například bylo dokumentováno bourání historické budovy kladenského nádraží z 2. poloviny 19. století, postup prací v rámci projektu ITI PMO Cestou uhlí a železa. Fotografie jsou průběžně zveřejňovány na facebooku, často přímo z průběhu akce. Z digitálních fotografií jednotlivých akcí je prováděn výběr cca 10 snímků, které jsou převedeny do hmotné podoby a zakládány do alb spolu s plakáty k akcím. Data jsou zálohována v datovém úložišti a na externích discích. Pokračovala fotografická digitalizace trojrozměrných sbírkových předmětů a skenování sbírkových předmětů do formátu A4. Do databáze BACH bylo vloženo 1803 digitalizátů sbírkových předmětů.

16. Modernizace výpočetní techniky

V roce 2024 byl pořízen 1 notebook v ceně 19 169,00 Kč. Dále byl pořízen monitor k počítači 19'' EIZO Flexscan za 8 334,00 Kč a LAN Switch Tenda, gigabit, 24p v hodnotě 4 174,00 Kč.

Náklady na pořízení nového hardware (neinvestiční)	31 677,00 Kč
Náklady na roční licence software	65 774,00 Kč
Připojení na Internet 1-12/2024	17 627,28 Kč

17. Opravy a udržování, investiční činnost

Z programu Ministerstva kultury ISO II/D jsme získali 130 000,- Kč (doplatek Středočeského kraje 60 300,- Kč) na restaurování Praporu Spolku vzájemně se podporujících dělníků Pražské železářské společnosti v Kladně.

Od zřizovatele nám byly poskytnuty investiční prostředky na předfinancování projektu Cestou uhlí a železa v celkové výši 75 000 000,00 Kč. Z nich bylo v roce 2024 proplaceno zhotovitelům jednotlivých staveb 22 671 937,87 Kč.

S investičním příspěvkem od Statutárního města Kladna ve výši 19 900,00 Kč a použitím fondu investic jsme pořídili videomikroskop MV 3000 HDMI-LCD v hodnotě 47 069,00 Kč. Přístroj byl využíván k pozorování živých organismů získaných z půdní sondy během školních programů k výstavě Kořeny. Po skončení výstavy bude sloužit i nadále při dalších přírodovědně zaměřených aktivitách pořádaných muzeem.

Náklady na opravy a udržování	429 578,76 Kč
Příjmy z pronájmu na opravy a udržování majetku	376 840,00 Kč
Investiční činnost	16 461 629,69 Kč
Nákup DHM (videomikroskop)	47 069,00 Kč

18. Provozní náklady SVMK

Z provozních nákladů SVMK činí nejvýznamnější položky mzdové + ostatní osobní náklady ve výši **10 664 572,00 Kč** (z toho 8 641 536,00 Kč na platy, 1 941 518,00 Kč na dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce a náhrada za pracovní neschopnost 81 518,00 Kč), zákonné sociální a zdravotní pojištění **3 368 758,00 Kč**, zákonné sociální náklady (příděl 1% z objemu mzdových prostředků do FKSP, lékařské prohlídky, příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnanců, pracovní oblečení a ochranné pomůcky) **254 173,38 Kč**. Z dalších položek neuvedených v předchozí části výroční zprávy uvádíme odpisy hmotného a nehmotného

investičního majetku **769 364,00 Kč**, náklady na elektřinu, vodné a stočné a na dodávky plynu **1 102 095,20 Kč**, náklady na ostrahu HS Mayrau **830 060,00 Kč**. Na bankovních poplatcích včetně poplatků za platbu kartou v pokladně SVMK bylo zaplaceno **15 633,05 Kč**. Pojištění majetku Středočeského kraje spravovaného SVMK a pojištění odpovědnosti zaměstnavatele činilo **46 761,00 Kč**.

Veškerý provoz SVMK byl veden snahou po maximální úspornosti, aby byl dostatek prostředků na plnění hlavních úkolů, tj. na správu a ochranu sbírek a jejich zpřístupnění a prezentaci veřejnosti i na odbornou a publikační činnost pracovníků muzea.

19. Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2024 v Kč

ÚČET	TEXT	NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotřeba materiálu	494 556,74	
502	Spotřeba energie	1 102 095,20	
504	Prodané zboží	212 691,70	
511	Opravy a udržování	622 398,76	
512	Cestovné	50 580,00	
513	Náklady na reprezentaci	22 596,60	
518	Ostatní služby	2 366 847,61	
521	Mzdové náklady	10 664 572,00	
524	Zákonné sociální pojištění	3 368 758,00	
525	Jiné sociální pojištění	27 921,34	
527	Zákonné sociální náklady	254 173,38	
538	Jiné daně a poplatky	4 014,00	
542	Jiné pokuty a penále	0,00	
547	Manka a škody	0,00	
549	Ostatní náklady z činnosti	114 417,95	
551	Odpisy dlouhodobého majetku	769 364,00	
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	
557	Náklady z vyřazených pohledávek	0,00	
558	Náklady z drobného dlouhodob. majetku	231 594,03	
602	Tržby z prodeje služeb		1 347 264,00
603	Výnosy z pronájmů		376 840,00
604	Tržby za prodané zboží		234 561,00
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení		0,00
648	Čerpání fondů		10 000,00
649	Jiné ostatní výnosy		500 016,00
662	Úroky		80 490,00
672	Příspěvky a dotace na provoz		18 048 647,84
	Obraty	20 306 581,31	20 597 818,19
	Zisk		291 236,88